

Bruselj, 30. januar 2020
(OR. en)

5554/20

Medinstitucionalna zadeva:
2018/0169(COD)

ENV 40
SAN 24
CONSOM 9
AGRI 35
CODEC 51

DOPIS O TOČKI POD „I/A“

Pošiljatelj:	generalni sekretariat Sveta
Prejemnik:	Odbor stalnih predstavnikov/Svet
Št. predh. dok.:	15254/19
Št. dok. Kom.:	9498/18 + ADD 1 - COM(2018) 337 final - Annex
Zadeva:	Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o minimalnih zahtevah za ponovno uporabo vode – politični dogovor

1. Komisija je 28. maja 2018 sprejela zakonodajni predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o minimalnih zahtevah za ponovno uporabo vode – t. i. uredbo o ponovni uporabi vode¹.
2. Splošni cilj predloga je prispevati k reševanju problema pomanjkanja vode v Evropski uniji z uporabo predelane vode za namakanje v kmetijstvu. Ponovna uporaba vode na ta način prispeva h krožnemu gospodarstvu in prilagajanju na podnebne spremembe. Poleg tega je cilj predloga varovanje zdravja ljudi in živali ter okolja, saj določa minimalne zahteve za kakovost predelane vode in za spremljanje skladnosti in obenem usklajuje ključne elemente obvladovanja tveganja.

¹ Dok. 9498/18 + ADD 1–6.

3. Evropski parlament je mnenje o predlogu Komisije v prvi obravnavi sprejel 12. februarja 2019².
4. Svet se je na seji 26. junija 2019 dogovoril o splošnem pristopu³, ki predsedstvu zagotavlja mandat za nadaljevanje pogajanj z Evropskim parlamentom.
5. Trije trialogi so potekali 10. oktobra, 12. novembra in 2. decembra 2019. Vzporedno s trialogi je bilo organiziranih več tehničnih tristranskih srečanj.
6. Predsedstvo je osnutek uredbe večkrat predložilo Odboru stalnih predstavnikov.
7. Odbor stalnih predstavnikov je 18. decembra 2019 po analizi tega besedila, da bi dosegel soglasje, potrdil končni kompromis, dosežen v okviru trialogov (dok. 14944/19 + COR1). Potrjeno besedilo, v katerem so bile določbe preštevilčene, je bilo razdeljeno istega dne kot priloga k dokumentu 15254/19 + COR 1.
8. Odbor Evropskega parlamenta za okolje, javno zdravje in varnost hrane (ENVI) je besedilo odobril 21. januarja 2020. Predsednik odbora ENVI je nato istega dne predsedniku Odbora stalnih predstavnikov poslal pismo, v katerem je navedel, da bo po pravnolingvističnem pregledu odboru ENVI in Parlamentu na plenarnem zasedanju priporočil, naj stališče Sveta sprejmeta brez sprememb.

² Dok. 6427/19.

³ Dok. 10278/19.

9. Evropski ekonomsko-socialni odbor je mnenje o predlogu sprejel 12. decembra 2018⁴, Odbor regij pa 6. decembra 2018⁵.
10. Na podlagi tega naj Odbor stalnih predstavnikov Svetu priporoči, da sprejme politični dogovor o besedilu uredbe o ponovni uporabi vode iz priloge k temu dopisu.
-

⁴ UL C 110, 7.3.2019, str. 94.

⁵ UL C 86, 7.3.2019, str. 353.

UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

o minimalnih zahtevah za ponovno uporabo vode

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 192(1) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora¹,

ob upoštevanju mnenja Odbora regij²,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Vodni viri v Uniji so izpostavljeni vse večjemu pritisku, kar povzroča pomanjkanje vode in slabšanje njene kakovosti. Pritisk na razpoložljivost sladke vode, ki je posledica razvoja mest in kmetijstva, še povečujejo podnebne spremembe, nepredvidljivi vremenski vzorci in suša.

¹ UL C 110, 7.3.2019, str. 94.

² UL C 86, 7.3.2019, str. 353.

- (2) Zmožnost Unije za odzivanje na vse večje pritiske na vodne vire bi se lahko izboljšala z bolj razširjeno ponovno uporabo očiščene odpadne vode, omejevanjem odvzemanja iz vodnih teles in podzemne vode, zmanjševanjem vpliva izpusta očiščene odpadne vode v vodna telesa in spodbujanjem varčevanja z vodo z večkratno uporabo komunalne odpadne vode, ob zagotavljanju visoke ravni okoljskega varstva. V Direktivi 2000/60/ES Evropskega parlamenta in Sveta³ je ponovna uporaba vode skupaj s spodbujanjem uporabe tehnologij za učinkovito rabo vode v industriji in z vodo varčnih metod namakanja omenjena kot eden od dopolnilnih ukrepov, ki jih lahko države članice uporabljajo za dosego ciljev Direktive, tj. dobrega kakovostnega in količinskega stanja površinskih in podzemnih voda. V skladu z Direktivo Sveta 91/271/EGS⁴ je treba očiščeno odpadno vodo znova uporabiti, kadar koli je to mogoče.
- (3) V sporočilu Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij z naslovom „Načrt za varovanje evropskih vodnih virov“⁵ je bilo poudarjeno, da je treba vzpostaviti instrument za ureditev standardov na ravni Unije za ponovno uporabo vode in odpravo ovir za razširjeno uporabo take alternativne oskrbe z vodo, ki bi lahko prispevala k manjšemu pomanjkanju vode in k manj občutljivim sistemom oskrbe.
- (4) V sporočilu Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu z naslovom „Obravnavanje izziva pomanjkanja vode in suše v Evropski uniji“⁶ je določena hierarhija ukrepov, ki bi jih države članice lahko sprejele za obvladovanje pomanjkanja vode in suše. V sporočilu je navedeno, da se lahko v regijah, kjer so bili v skladu s hierarhijo možnih rešitev problemov z vodo izvedeni vsi preventivni ukrepi in kjer povpraševanje po vodi še vedno presega njeno razpoložljivost, v nekaterih okoliščinah ter ob upoštevanju vidika stroškov in koristi kot alternativni pristop k blažitvi posledic hude suše uporabi dodatna infrastruktura za oskrbo z vodo.

³ Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2000/60/ES z dne 23. oktobra 2000 o določitvi okvira za ukrepe Skupnosti na področju vodne politike (UL L 327, 22.12.2000, str. 1).

⁴ Direktiva Sveta 91/271/EGS z dne 21. maja 1991 o čiščenju komunalne odpadne vode (UL L 135, 30.5.1991, str. 40).

⁵ COM(2012) 673.

⁶ COM(2007) 414.

- (5) Evropski parlament v svoji resoluciji z dne 9. oktobra 2008 o obravnavanju izziva pomanjkanja vode in suše v Evropski uniji⁷ opozarja, da bi bilo treba pri gospodarjenju z vodnimi viri dati prednost pristopu, ki temelji na povpraševanju, vendar kljub temu meni, da bi morala EU pri tem gospodarjenju uporabiti celostni pristop, ki bi združeval ukrepe za upravljanje povpraševanja, ukrepe za optimizacijo obstoječih virov v vodnem krogu in ukrepe za ustvarjanje novih virov, ter da bi bilo treba pri tem pristopu upoštevati okoljske, gospodarske in socialne vidike.
- (6) Komisija se je v akcijskem načrtu za krožno gospodarstvo⁸ zavezala, da bo sprejela vrsto ukrepov za spodbujanje ponovne uporabe očiščene odpadne vode, vključno s pripravo zakonodajnega predloga o minimalnih zahtevah za ponovno uporabo vode. Komisija bi morala posodobiti svoj akcijski načrt in vodne vire še naprej obravnavati kot prednostno področje, na katerem je treba ukrepati.
- (7) Namen tega pravnega instrumenta o ponovni uporabi vode je spodbuditi uvajanje ponovne uporabe vode, kadar koli je to mogoče in stroškovno učinkovito, in na ta način ustvariti ustrezen okvir za tiste države članice, ki želijo ali morajo ponovno uporabiti vodo. Ponovna uporaba vode je zanimiva za številne države članice, vendar se je zaenkrat zanjo odločila ter na tem področju sprejela nacionalne predpise ali standarde le peščica. Pravni instrument bi moral biti dovolj prožen, da bi omogočal nadaljevanje prakse ponovne uporabe vode, drugim državam članicam pa dopuščal, da ta pravila lahko uporabljajo, če se odločijo, da bodo to prakso uvedle pozneje. Vsaka tovrstna odločitev o tem, da se voda ne bi ponovno uporabljala, bi morala biti ustrezno utemeljena na podlagi meril iz te uredbe; poleg tega bi bilo treba opravljati redne preglede te odločitve.
- (8) Za ponovno uporabo ustrezno očiščene odpadne vode, na primer iz komunalnih čistilnih naprav, velja, da ima manjši vpliv na okolje kot drugi alternativni načini oskrbe z vodo, kot so prenos vode ali razsoljevanje. Vendar je taka ponovna uporaba, ki bi lahko zmanjšala tratenje vode in omogočila njen prihranek, v Uniji omejena. Zdi se, da je to delno posledica znatnih stroškov sistemov ponovne uporabe odpadne vode ter dejstva, da ni skupnih okoljskih in zdravstvenih standardov Unije za ponovno uporabo vode, pri kmetijskih proizvodih pa predvsem potencialnega tveganja za okolje in zdravje ter morebitnih ovir za prosti pretok proizvodov, ki so se namakali s predelano vodo.

⁷ 2008/2074 (INI).

⁸ COM(2015) 614.

- (9) Ponovna uporaba vode bi lahko prispevala k ponovni uporabi hranil, ki jih vsebuje očiščena odpadna voda, pri čemer bi lahko bila uporaba predelane vode za namakanje v kmetijstvu ali gozdarstvu dejansko način za vrnitev hranil, kot so dušik, fosfor in kalij, v naravne biogeokemične cikle.
- (10) Zaradi zagotavljanja optimalne ponovne uporabe komunalnih odpadnih vodnih virov bi morali biti končni uporabniki usposobljeni, da zagotovijo, da se uporabi predelana voda ustreznega razreda. Kadar je namembni kraj iste vrste kulturne rastline neznan ali jih je več, je treba uporabiti najvišji razred, razen če se uporabijo ustrezne pregrade, ki omogočajo doseganje zahtevane kakovosti.
- (11) Zdravstvene standarde v zvezi s higieno živil za kmetijske proizvode, ki so se namakali s predelano vodo, je mogoče doseči le, če se zahteve glede kakovosti predelane vode, namenjene za namakanje v kmetijstvu, med državami članicami ne razlikujejo bistveno. Harmonizacija zahtev bo prispevala tudi k učinkovitemu delovanju notranjega trga s takimi proizvodi. Zato je primerno uvesti minimalno harmonizacijo z določitvijo minimalnih zahtev za kakovost vode in spremljanje. Takšne minimalne zahteve bi morale določati minimalne parametre za predelano vodo in druge strožje ali dodatne zahteve glede kakovosti, ki bi jih lahko pristojni organi po potrebi uvedli skupaj z morebitnimi ustreznimi preventivnimi ukrepi. Parametri temeljijo na tehničnem poročilu Skupnega raziskovalnega središča Komisije in upoštevajo mednarodne standarde na področju ponovne uporabe vode.
- (12) Ponovna uporaba vode za namakanje v kmetijstvu lahko prispeva tudi k spodbujanju krožnega gospodarstva, saj se na ta način hranila iz predelane vode s pomočjo tehnik fertigacije ponovno uporabijo za kulturne rastline. Tako bi lahko s ponovno uporabo vode zmanjšali potrebo po dodatnem dovajanju mineralnih gnojil. Končne uporabnike bi bilo treba obvestiti o vsebnosti hranil v predelani vodi.
- (13) Med razlogi za počasno uvajanje ponovne uporabe vode v Evropi se navajajo visoke naložbe, potrebne za nadgradnjo komunalnih čistilnih naprav, in pomanjkanje finančnih spodbud za ponovno uporabo vode v kmetijstvu. Te ovire bi lahko odpravili s spodbujanjem inovativnih programov in ekonomskih spodbud, s katerimi bi ustrezno upoštevali stroške ter socialno-ekonomske in okoljske koristi ponovne uporabe vode.

- (14) Izpolnjevanje minimalnih zahtev za ponovno uporabo vode bi moralo biti skladno z vodno politiko Unije in bi moralo podpirati doseganje ciljev trajnostnega razvoja iz agende Združenih narodov za trajnostni razvoj do leta 2030, predvsem cilja št. 6, da bi se zagotovili dostop do vode in sanitarna ureditev za vse, trajnostno gospodarjenje z vodnimi viri ter bistveno povečanje recikliranja vode in varne ponovne uporabe vode po vsem svetu, s čimer bi prispevali k doseganju dvanajstega cilja trajnostnega razvoja Združenih narodov glede trajnostne porabe in proizvodnje. Poleg tega je namen te uredbe zagotoviti uporabo člena 37 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah glede varstva okolja.
- (15) Zahteve glede kakovosti vode, namenjene za prehrano ljudi, so navedene v Direktivi (EU) .../... Evropskega parlamenta in Sveta. Države članice bi morale sprejeti ustrezne ukrepe za zagotovitev, da dejavnosti ponovne uporabe vode ne bi povzročile poslabšanja kakovosti pitne vode. Zato bi bilo treba pri načrtu obvladovanja tveganja posebno pozornost nameniti varovanju vodnih teles, ki se uporabljajo za odvzem vode, namenjene za prehrano ljudi, in/ali ustreznih vodovarstvenih območij.
- (16) V nekaterih primerih upravljavci objektov za predelavo vode predelano vodo še vedno prevažajo in shranjujejo, potem ko zapusti predelovalnico, preden jo dostavijo drugim akterjem v verigi, na primer upravljavcu distribucije predelane vode ali upravljavcu shranjevanja predelane vode ali končnemu uporabniku. Treba je opredeliti mesto ustrezanja, da se pojasni, kje preneha odgovornost upravljavca objekta za predelavo in se začne odgovornost naslednjega akterja v verigi.

- (17) Obvladovanje tveganja bi moralo zajemati proaktivno prepoznavanje in obvladovanje tveganj, v njem pa bi moralo biti upoštevano načelo, da mora biti proizvedena predelana voda takšne kakovosti, kot se zahteva za določeno uporabo. Ocena tveganja bi morala temeljiti na ključnih elementih obvladovanja tveganja, v njej pa bi bilo treba opredeliti morebitne dodatne zahteve za kakovost vode, potrebne za zagotovitev ustreznega varovanja okolja ter zdravja ljudi in živali. Načrti obvladovanja tveganja v zvezi s ponovno uporabo vode bi morali zato zagotoviti varno uporabo predelane vode in gospodarjenje z njo brez tveganj za zdravje ljudi in živali ter okolje. Pri pripravi takšnih načrtov obvladovanja tveganj se lahko upoštevajo obstoječe mednarodne smernice ali standardi, kot so smernice ISO 20426:2018 za ocenjevanje in obvladovanje tveganja za zdravje, povezanega s ponovno uporabo vode, ki ni namenjena pitju, in smernice ISO 16075:2015 za uporabo očiščene odpadne vode za namakanje ali smernice SZO⁹.
- (18) Sodelovanje in vzajemno delovanje različnih strani, udeleženih v procesu predelave vode, bi morala biti nujna pogoja za vzpostavitev dejavnosti predelave v skladu z zahtevami za posebne uporabe, da bi lahko oskrbo s predelano vodo načrtovali glede na povpraševanje končnih uporabnikov.
- (19) Da bi se učinkovito zavarovala okolje ter zdravje ljudi in živali, bi morali imeti upravljavci objektov za predelavo vode glavno odgovornost za kakovost predelane vode na mestu ustrežanja. Zaradi izpolnjevanja minimalnih zahtev in morebitnih dodatnih pogojev, ki jih določi pristojni organ, bi morali upravljavci objektov za predelavo vode spremljati kakovost predelane vode v skladu z minimalnimi zahtevami in morebitnimi dodatnimi pogoji, ki jih določijo pristojni organi. Zato je primerno določiti minimalne zahteve za spremljanje, ki vključujejo pogostost rutinskega spremljanja ter čas in cilje uspešnosti za validacijsko spremljanje. Nekatere zahteve za rutinsko spremljanje so določene v skladu z Direktivo 91/271/EGS.

⁹ https://www.who.int/water_sanitation_health/publications/gsuweg2/en/.

- (20) Predelana voda, za katero veljajo zahteve iz te uredbe, se pridobi iz odpadne vode, ki se zbere v zbiralnikih in očisti v komunalnih čistilnih napravah v skladu z Direktivo 91/271/EGS ter nato še dodatno očisti (bodisi v komunalni čistilni napravi bodisi v objektu za predelavo vode), da bi ustrezala parametrom iz Priloge I k tej uredbi. V skladu s členom 3(1) Direktive 91/271/EGS za aglomeracije s populacijskim ekvivalentom (PE), manjšim od 2000, ni treba zagotoviti kanalizacijskega sistema. Vendar pa mora biti komunalna odpadna voda iz aglomeracij s PE, manjšim od 2000, ki vstopa v kanalizacijske sisteme, v skladu s členom 7 te iste direktive podvržena primernemu postopku čiščenja, preden se odvede v sladko vodo in estuarije. Zato bi morala odpadna voda iz aglomeracij s PE, manjšim od 2000, spadati v področje uporabe te uredbe le, kadar vstopa v kanalizacijski sistem in je podvržena postopku čiščenja v komunalni čistilni napravi. Podobno ta uredba ne zadeva biološko razgradljive tehnološke odpadne vode iz tovarn, ki spadajo v industrijske sektorje, navedene v Prilogi III k Direktivi 91/271/EGS, razen kadar odpadna voda iz teh tovarn vstopa v kanalizacijski sistem in je podvržena postopku čiščenja v komunalni čistilni napravi.
- (21) Ponovna uporaba očiščene komunalne odpadne vode za namakanje v kmetijstvu je tržno usmerjen ukrep, ki temelji na povpraševanju in potrebah kmetijskega sektorja, predvsem v nekaterih državah članicah, v katerih primanjkuje vodnih virov. Upravljalci objektov za predelavo vode in končni uporabniki bi morali s sodelovanjem zagotoviti, da bo kakovost predelane vode, proizvedene v skladu z minimalnimi zahtevami, določenimi s to uredbo, ustrezala potrebam končnih uporabnikov, povezanim z različnimi kategorijami kulturnih rastlin. Kadar razredi kakovosti vode, ki jo proizvedejo upravljalci objektov za predelavo vode, ne ustrezajo kategoriji kulturnih rastlin in metodi namakanja, ki se že uporablja na zadevnem območju (npr. v kolektivnem sistemu oskrbe), bi se lahko zahteve glede kakovosti vode določile tako, da se na naslednji stopnji uporabi več možnosti čiščenja vode, samostojno ali v kombinaciji z drugimi možnostmi, ki ne vključujejo čiščenja predelane vode, v skladu s pristopom, ki predvideva večkratne pregrade.

- (22) Zagotoviti je treba varno uporabo predelane vode ter s tem spodbuditi ponovno uporabo vode na ravni Unije in povečati zaupanje javnosti vanjo. Zato bi bilo treba proizvodnjo predelane vode za namakanje v kmetijstvu in oskrbo z njo dovoliti samo na podlagi dovoljenja, ki ga izdajo pristojni organi držav članic. Za zagotovitev usklajenega pristopa na ravni Unije, sledljivosti in preglednosti bi bilo treba na ravni Unije določiti pravila materialnega prava za navedeno dovoljenje. Podrobnosti postopkov za izdajo dovoljenj, kot so pristojni organi in roki, pa bi morale določiti države članice. Te bi morale imeti možnost, da uporabijo obstoječe postopke za izdajo dovoljenj, ki bi jih bilo treba prilagoditi, da bi se upoštevale zahteve, uvedene s to uredbo. Države članice bi morale pri imenovanju odgovornih strani za pripravo načrta obvladovanja tveganja v zvezi s ponovno uporabo vode ter pristojnega organa za izdajo dovoljenja za proizvodnjo predelane vode in oskrbo z njo zagotoviti, da ni nasprotja interesov.
- (23) Če se izkaže, da sta potrebna upravljavec distribucije predelane vode in upravljavec shranjevanja predelane vode, bi moralo biti možno, da se za vse take upravljavce zahteva dovoljenje. Če so izpolnjene vse zahteve za dovoljenje, bi moral pristojni organ v državi članici izdati dovoljenje, ki bi moralo vsebovati vse potrebne pogoje in ukrepe, določene v načrtu obvladovanja tveganja.

- (24) Določbe te uredbe dopolnjujejo zahteve drugih zakonodajnih aktov Unije, predvsem v zvezi z morebitnimi tveganji za zdravje in okolje. Da bi se zagotovil celovit pristop k obravnavi morebitnih tveganj za zdravje ljudi in živali ter okolje, bi morali upravljavci objektov za predelavo vode in pristojni organi upoštevati zahteve iz drugih ustreznih zakonodajnih aktov Unije, zlasti direktiv Sveta 86/278/EGS, 91/676/EGS¹⁰ in 98/83/ES¹¹, direktiv 91/271/EGS in 2000/60/ES, uredb (ES) št. 178/2002¹², (ES) št. 852/2004¹³, (ES) št. 183/2005¹⁴, (ES) št. 396/2005¹⁵ in (ES) št. 1069/2009¹⁶ Evropskega parlamenta in Sveta, direktiv 2006/7/ES¹⁷, 2006/118/ES¹⁸, 2008/105/ES¹⁹ in 2011/92/EU²⁰ Evropskega parlamenta in Sveta ter uredb Komisije (ES) št. 2073/2005²¹, (ES) št. 1881/2006²² in (ES) št. 142/2011²³.

¹⁰ Direktiva Sveta 91/676/EGS z dne 12. decembra 1991 o varstvu voda pred onesnaževanjem z nitrati iz kmetijskih virov (UL L 375, 31.12.1991, str. 1–8).

¹¹ Direktiva Sveta 98/83/ES z dne 3. novembra 1998 o kakovosti vode, namenjene za prehrano ljudi (UL L 330, 5.12.1998, str. 32).

¹² Uredba (ES) št. 178/2002 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. januarja 2002 o določitvi splošnih načel in zahtevah živilske zakonodaje, ustanovitvi Evropske agencije za varnost hrane in postopkih, ki zadevajo varnost hrane (UL L 31, 1.2.2002, str. 1).

¹³ Uredba (ES) št. 852/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2004 o higieni živil (UL L 139, 30.4.2004, str. 1).

¹⁴ Uredba Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 183/2005 z dne 12. januarja 2005 o zahtevah glede higiene krme (UL L 35, 8.2.2005, str. 1).

¹⁵ Uredba Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 396/2005 z dne 23. februarja 2005 o mejnih vrednostih ostankov pesticidov v ali na hrani in krmi rastlinskega in živalskega izvora ter o spremembi Direktive Sveta 91/414/EGS (UL L 70, 16.3.2005, str. 1).

¹⁶ Uredba (ES) št. 1069/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. oktobra 2009 o določitvi zdravstvenih pravil za živalske stranske proizvode in pridobljene proizvode, ki niso namenjeni prehrani ljudi, ter razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1774/2002 (Uredba o živalskih stranskih proizvodih) (UL L 300, 14.11.2009, str. 1).

¹⁷ Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2006/7/ES z dne 15. februarja 2006 o upravljanju kakovosti kopalnih voda in razveljavitvi Direktive 76/160/EGS (UL L 64, 4.3.2006, str. 37).

¹⁸ Direktiva 2006/118/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2006 o varstvu podzemne vode pred onesnaževanjem in poslabšanjem (UL L 372, 27.12.2006, str. 19).

¹⁹ Direktiva 2008/105/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2008 o okoljskih standardih kakovosti na področju vodne politike, spremembi in poznejši razveljavitvi direktiv Sveta 82/176/EGS, 83/513/EGS, 84/156/EGS, 84/491/EGS, 86/280/EGS ter spremembi Direktive 2000/60/ES Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 348, 24.12.2008, str. 84).

²⁰ Direktiva 2011/92/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. decembra 2011 o presoji vplivov nekaterih javnih in zasebnih projektov na okolje (UL L 26, 28.1.2012, str. 1).

²¹ Uredba Komisije (ES) št. 2073/2005 z dne 15. novembra 2005 o mikrobioloških merilih za živila (UL L 338, 22.12.2005, str. 1).

²² Uredba Komisije (ES) št. 1881/2006 z dne 19. decembra 2006 o določitvi mejnih vrednosti nekaterih onesnaževal v živilih (UL L 364, 20.12.2006, str. 5).

²³ Uredba Komisije (EU) št. 142/2011 z dne 25. februarja 2011 o izvajanju Uredbe (ES) št. 1069/2009 Evropskega parlamenta in Sveta o določitvi zdravstvenih pravil za živalske stranske proizvode in pridobljene proizvode, ki niso namenjeni prehrani ljudi, ter o izvajanju Direktive Sveta 97/78/ES glede nekaterih vzorcev in predmetov, ki so izvzeti iz veterinarskih pregledov na meji v skladu z navedeno direktivo (Besedilo velja za EGP) (UL L 54, 26.2.2011, str. 1).

- (25) Za namene te uredbe bi moralo biti mogoče, da dejavnosti čiščenja in dejavnosti predelave komunalne odpadne vode potekajo na isti fizični lokaciji in se zanje uporablja isti objekt ali različni, ločeni objekti. Poleg tega bi moralo biti mogoče, da sta upravljavec čistilne naprave in upravljavec objekta za predelavo vode isti subjekt.
- (26) Uredba (ES) št. 852/2004 določa splošna pravila za nosilce živilske dejavnosti ter ureja proizvodnjo, predelavo, distribucijo in dajanje v promet hrane, namenjene za prehrano ljudi. Obravnava zdravstveno ustreznost hrane in eno od njenih glavnih načel je, da je za varnost hrane odgovoren predvsem nosilec živilske dejavnosti. Zanje so bile pripravljene tudi podrobne smernice, od katerih je predvsem pomembno Obvestilo Komisije o Smernicah za odpravo mikrobioloških tveganj pri svežem sadju in zelenjavi v primarni proizvodnji z dobro higieno (2017/C 163/01). Minimalne zahteve za predelano vodo, ki so določene v tej uredbi, nosilec živilske dejavnosti ne preprečujejo, da kakovost vode, ki je potrebna za skladnost z Uredbo (ES) št. 852/2004, dosežejo tako, da na naslednji stopnji uporabijo več možnosti čiščenja vode, samostojno ali v kombinaciji z drugimi možnostmi, ki ne vključujejo čiščenja.
- (27) Recikliranje in ponovna uporaba očiščene odpadne vode imata velik potencial. Z namenom podpiranja in spodbujanja prakse ponovne uporabe vode navedba posebnih uporab v okviru te uredbe državam članicam ne bi smela preprečevati, da dovolijo uporabo predelane vode za nadaljnje namene, vključno s ponovno uporabo za industrijske, rekreacijske in okoljske namene, za katere se šteje, da so potrebni glede na nacionalne okoliščine in potrebe, pod pogojem, da je zagotovljena visoka raven varovanja zdravja ljudi in živali ter okolja.
- (28) Da bi se okrepilo zaupanje v ponovno uporabo vode, bi bilo treba javnosti zagotoviti informacije. Zagotavljanje dostopa do jasnih, razumljivih in ažurnih informacij o ponovni uporabi vode bi moralo omogočiti večjo preglednost in sledljivost, poleg tega bi bilo lahko posebej zanimivo za druge zadevne organe, za katere ima določena ponovna uporaba vode posledice. Države članice bi morale za spodbujanje ponovne uporabe vode poskrbeti za izvedbo informacijskih kampanj in kampanj ozaveščanja, prilagojenih obsegu ponovne uporabe vode, da bi se zainteresirane strani seznanile s koristmi ponovne uporabe vode in s tem spodbudile sprejemanje te prakse.

- (29) Izobraževanje in usposabljanje končnih uporabnikov sta ključnega pomena kot sestavna dela izvajanja in ohranjanja preventivnih ukrepov. V načrtu obvladovanja tveganj bi bilo treba upoštevati posebne ukrepe za preprečevanje izpostavljenosti ljudi, kot so uporaba osebne zaščitne opreme, umivanje rok in osebna higiena.
- (30) Cilj Direktive 2003/4/ES Evropskega parlamenta in Sveta²⁴ je v državah članicah zagotoviti pravico do dostopa do informacij o okolju v skladu s Konvencijo o dostopu do informacij, udeležbi javnosti pri odločanju in dostopu do pravnega varstva v okoljskih zadevah²⁵ (Aarhuška konvencija). V njej so določene obsežne obveznosti v zvezi z dajanjem informacij o okolju na voljo na zahtevo in dejavnim razširjanjem takih informacij. Direktiva 2007/2/ES Evropskega parlamenta in Sveta²⁶ ureja izmenjavo prostorskih informacij, vključno s podatkovnimi nizi o različnih okoljskih temah. Pomembno je, da določbe te uredbe v zvezi z dostopom do informacij in ureditvami izmenjave podatkov dopolnjujejo navedeni direktivi in ne vzpostavljajo ločene pravne ureditve. Zato določbe te uredbe o obveščanju javnosti in informacijah o spremljanju izvajanja ne bi smele posegati v direktivi 2003/4/ES in 2007/2/ES.
- (31) Minimalne zahteve za varno ponovno uporabo očiščene komunalne odpadne vode odražajo razpoložljiva znanstvena dognanja in mednarodno priznane standarde in prakse v zvezi s ponovno uporabo vode ter zagotavljajo, da se lahko takšna voda varno uporablja za namakanje v kmetijstvu, s čimer se zagotavlja visoka raven varovanja zdravja ljudi in živali ter okolja. Komisija lahko na podlagi rezultatov vrednotenja te uredbe ali kadar koli bi bilo to potrebno zaradi novih znanstvenih spoznanj in tehničnega napredka, preuči, ali bi bilo treba pregledati minimalne zahteve iz oddelka 2 Priloge I, in po potrebi pripravi zakonodajne predloge za spremembe v skladu s Pogodbo.

²⁴ Direktiva 2003/4/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. januarja 2003 o dostopu javnosti do informacij o okolju in o razveljavitvi Direktive Sveta 90/313/EGS (UL L 41, 14.2.2003, str. 26).

²⁵ UL L 124, 17.5.2005, str. 4.

²⁶ Direktiva 2007/2/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. marca 2007 o vzpostavitvi infrastrukture za prostorske informacije v Evropski skupnosti (INSPIRE) (UL L 108, 25.4.2007, str. 1).

- (32) Da bi ključne elemente obvladovanja tveganja prilagodili znanstvenemu in tehničnemu napredku, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejemanje aktov v skladu s členom 290 Pogodbe o delovanju Evropske unije, da bo lahko spremenila minimalne zahteve in ključne naloge obvladovanja tveganja. Poleg tega bi bilo treba za zagotovitev visoke ravni varstva okolja in varovanja zdravja ljudi Komisiji omogočiti, da sprejema delegirane akte, ki z določitvijo tehničnih specifikacij dopolnjujejo ključne naloge obvladovanja tveganja. Predvsem je pomembno, da se Komisija pri pripravljalnem delu ustrezno posvetuje, vključno na ravni strokovnjakov, in da se ta posvetovanja izvedejo v skladu z načeli, določenimi v Medinstitucionalnem sporazumu o boljši pripravi zakonodaje z dne 13. aprila 2016²⁷. Konkretno, za zagotovitev enakopravnega sodelovanja pri pripravi delegiranih aktov Evropski parlament in Svet prejmeta vse dokumente sočasno s strokovnjaki iz držav članic, njuni strokovnjaki pa se sistematično lahko udeležujejo sestankov strokovnih skupin Komisije, ki zadevajo pripravo delegiranih aktov.
- (33) Za zagotovitev enotnih pogojev izvajanja te uredbe bi bilo treba na Komisijo prenesti izvedbena pooblastila za sprejetje podrobnih pravil o obliki in predstavitvi informacij o spremljanju izvajanja te uredbe, ki jih morajo zagotoviti države članice, ter obliki in predstavitvi informacij v zvezi s pregledom na ravni Unije, ki ga pripravi Evropska agencija za okolje. Navedena pooblastila bi se morala izvajati v skladu z Uredbo (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta²⁸.
- (34) Pristojni organi bi morali preverjati skladnost predelane vode s pogoji iz dovoljenja. V primeru neskladnosti bi morali od odgovornih strani zahtevati, naj sprejmejo potrebne ukrepe za zagotovitev skladnosti. Oskrba s predelano vodo bi se morala prekiniti, če neskladnost povzroči znatno tveganje za okolje ali zdravje ljudi.

²⁷ UL L 123, 12.5.2016, str. 1.

²⁸ Uredba (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o določitvi splošnih pravil in načel, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije (UL L 55, 28.2.2011, str. 13).

- (35) Pristojni organi bi morali z izmenjavo informacij sodelovati z drugimi ustreznimi organi, da bi zagotovili skladnost z ustreznimi zahtevami Unije in nacionalnimi zahtevami.
- (36) Podatki, ki jih zagotovijo države članice, so bistveni za to, da lahko Komisija spremlja in oceni uspešnost zakonodaje glede na njene cilje.
- (37) Komisija bi morala v skladu z odstavkom 22 Medinstitucionalnega sporazuma o boljši pripravi zakonodaje z dne 13. aprila 2016 ovrednotiti to uredbo. Vrednotenje bi moralo temeljiti na petih merilih, tj. uspešnosti, učinkovitosti, ustreznosti, skladnosti in dodani vrednosti EU, ter zagotavljati podlago za ocene učinka morebitnih prihodnjih ukrepov. Pri vrednotenju bi bilo treba upoštevati znanstveni napredek, predvsem glede možnega vpliva snovi, ki vzbujajo zaskrbljenost.
- (38) Namen te uredbe je med drugim varovanje okolja ter zdravja ljudi in živali. Kot je Sodišče že večkrat opozorilo, bi bila načelna izključitev možnosti, da se zadevne osebe sklicujejo na obveznost, uvedeno z direktivo, v nasprotju z zavezujočim učinkom, ki ga ima direktiva na podlagi tretjega odstavka člena 288 Pogodbe o delovanju Evropske unije. Ta ugotovitev velja tudi za uredbo, katere cilj je zagotoviti, da bo predelana voda varna za namakanje v kmetijstvu.
- (39) Države članice bi morale določiti pravila o kaznih, ki se uporabljajo za kršitve določb te uredbe, in zagotoviti njihovo izvajanje. Kazni bi morale biti učinkovite, sorazmerne in odvračilne.
- (40) Ker ciljev te uredbe, in sicer varovanja zdravja ljudi in živali ter okolja, države članice ne morejo zadovoljivo doseči, temveč se zaradi obsega ali učinkov ukrepa lažje dosežejo na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe o Evropski uniji. V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta uredba ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenih ciljev.

- (41) Državam članicam je treba zagotoviti dovolj časa za vzpostavitev upravne infrastrukture, potrebne za uporabo te uredbe, upravljavcem pa dovolj časa za pripravo na uporabo novih pravil.
- (42) Da bi v največji možni meri razvili in spodbudili ponovno uporabo ustrezno očiščene odpadne vode, bi morala Evropska unija podpirati raziskave in razvoj na tem področju prek programa Obzorje Evropa, da bi zagotovili pomembno izboljšanje zanesljivosti ustrezno očiščene odpadne vode in uspešno delujočih metod uporabe.
- (43) Direktiva 2000/60/ES zagotavlja državam članicam potrebno prožnost, da lahko v programe sprejetih ukrepov vključijo tudi dodatne dopolnilne ukrepe, s katerimi podprejo svoja prizadevanja za doseganje ciljev glede kakovosti vode, kot so določeni z navedeno direktivo. Nedokončen seznam dopolnilnih ukrepov iz Dela B Priloge VI k Direktivi 2000/60/EGS med drugim vsebuje ukrepe za ponovno uporabo vode. Glede na to in v skladu s hierarhijo ukrepov, ki bi jih države članice lahko sprejele za obvladovanje pomanjkanja vode in suše, s katero so bili ob upoštevanju vidika stroškov in koristi določeni prednostni ukrepi, od varčevanja z vodo in politike določanja cen do alternativnih rešitev, bi se morale minimalne zahteve za ponovno uporabo vode, kot so določene s to uredbo, uporabljati vedno, kadar se očiščena komunalna odpadna voda iz komunalnih čistilnih naprav v skladu s členom 12(1) Direktive 91/271/EGS z dne 21. maja 1991 o čiščenju komunalne odpadne vode ponovno uporabi za namakanje v kmetijstvu.
- (44) Namen te uredbe je spodbujanje trajnostne uporabe vode. Komisija bi se zato morala zavzeti za uporabo programov Unije, med drugim programa LIFE, za podporo lokalnih pobud za ponovno uporabo ustrezno očiščene odpadne vode –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

Predmet urejanja in namen

1. Ta uredba določa minimalne zahteve za kakovost vode in spremljanje ter določbe za obvladovanje tveganja, da se v okviru celostnega gospodarjenja z vodami zagotovi varna uporaba predelane vode.
2. Namen te uredbe je zagotoviti, da je predelana voda varna za namakanje v kmetijstvu, s čimer se zagotovi visoka raven varovanja zdravja ljudi in živali ter okolja, spodbuja krožno gospodarstvo in podpira prilagajanje podnebnim spremembam, prispeva k ciljem Direktive 2000/60/ES kot tudi usklajeno obravnava pomanjkanje vode in posledični pritisk na vodne vire po vsej Uniji, kar prispeva tudi k učinkovitemu delovanju notranjega trga.

Člen 2

Področje uporabe

1. Ta uredba se uporablja, kadar koli se očiščena komunalna odpadna voda v skladu s členom 12(1) Direktive 91/271/ES ponovno uporabi za namakanje v kmetijstvu, kot je opredeljeno v oddelku 1 Priloge I.
2. Država članica lahko odloči, da ponovna uporaba vode za namakanje v kmetijstvu na enem ali več vodnih območjih ali njihovih delih ni primerna, ob upoštevanju naslednjih meril:
 - (a) geografske in podnebne razmere območja ali območij ali njihovih delov;
 - (b) pritiski na druge vodne vire in njihovo stanje, vključno s kvantitativnim stanjem podzemne vode, kot je navedeno v Direktivi 2000/60;

- (c) pritiski na telesa površinske vode in njihovo stanje, v katerih se odvaja očiščena komunalna odpadna voda;
- (d) stroški predelane vode in drugih vodnih virov za okolje in vire.

Ta odločitev se ustrezno utemelji na podlagi navedenih meril in predloži Komisiji. Pregleda se po potrebi, predvsem ob upoštevanju napovedi glede podnebnih sprememb in nacionalnih strategij za prilagajanje podnebnim spremembam, in vsaj vsakih šest let, ob upoštevanju načrtov upravljanja povodij, vzpostavljenih v skladu z Direktivo 2000/60.

3. Z odstopanjem od navedenega se skladnost z določbami te uredbe ne zahteva za raziskovalne ali pilotne projekte v zvezi z objekti za predelavo vode, če pristojni organ ugotovi, da so izpolnjena naslednja merila:

- (a) raziskovalni ali pilotni projekt se ne bo izvajal v vodnem telesu, ki se uporablja za odvzem vode, namenjene za prehrano ljudi, in/ali na ustreznih vodovarstvenih območjih, določenih v skladu z Direktivo 2000/60;
- (b) raziskovalni ali pilotni projekt ima zagotovljeno ustrezno spremljanje.

Odločitev, sprejeta v skladu s tem odstavkom, se omeji na največ pet let. Kulturne rastline, pridelane v okviru raziskovalnega ali pilotnega projekta, izvzetega v skladu s tem odstavkom, se ne dajo na trg.

4. Ta uredba se uporablja brez poseganja v Uredbo št. 852/2004 in nosilec živilske dejavnosti ne preprečuje, da kakovost vode, ki je potrebna za skladnost z Uredbo (ES) št. 852/2004, dosežejo tako, da na naslednji stopnji uporabijo več možnosti čiščenja vode, samostojno ali v kombinaciji z drugimi možnostmi, ki ne vključujejo čiščenja, ali da za namakanje v kmetijstvu uporabijo alternativne vodne vire.

Člen 3

Opredelitev pojmov

V tej uredbi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

1. „*pristojni organ*“ pomeni organ ali telo, ki ga država članica imenuje za izpolnjevanje obveznosti iz te uredbe, povezane z izdajo dovoljenja za proizvodnjo predelane vode in/ali oskrbo z njo ter preverjanjem skladnosti, pa tudi odobritvijo odstopanja za raziskovalne ali pilotne projekte;
2. „*končni uporabnik*“ pomeni fizično ali pravno osebo ali javni ali zasebni subjekt, ki uporablja predelano vodo za namakanje v kmetijstvu;
3. „*komunalna odpadna voda*“ pomeni komunalno odpadno vodo, kot je opredeljena v členu 2(1) Direktive 91/271/EGS;
4. „*predelana voda*“ pomeni komunalno odpadno vodo, ki je bila očiščena v skladu z zahtevami iz Direktive 91/271/EGS in ki nastane ob dodatnem čiščenju v objektu za predelavo vode v skladu z oddelkom 2 Priloge I k tej uredbi;
5. „*objekt za predelavo vode*“ pomeni komunalno čistilno napravo ali drug objekt, v katerem se komunalna odpadna voda, ki izpolnjuje zahteve iz Direktive 91/271/EGS, dodatno očisti, s čimer se proizvede voda, ki je primerna za uporabo, določeno v oddelku 1 Priloge I k tej uredbi;
6. „*upravljavec objekta za predelavo vode*“ pomeni fizično ali pravno osebo, ki zastopa zasebni subjekt ali javni organ, ter upravlja ali nadzoruje objekt za predelavo vode;
7. „*nevarnost*“ pomeni biološko, kemično, fizično ali radiološko sredstvo, ki lahko škoduje ljudem, živalim, kulturnim ali drugim rastlinam, drugim kopenskimi organizmom, vodnim organizmom, tlom ali okolju na splošno;

8. „*tveganje*“ pomeni verjetnost, da bodo opredeljene nevarnosti v določenem časovnem okviru povzročile škodo, vključno z resnostjo posledic;
9. „*obvladovanje tveganja*“ pomeni sistematično obvladovanje, ki dosledno zagotavlja varnost ponovne uporabe vode v določenih okoliščinah;
10. „*preventivni ukrep*“ pomeni ustrezeni ukrep ali dejavnost, ki se lahko uporabi za preprečitev ali odpravo tveganja za zdravje in okolje ali njegovo zmanjšanje na sprejemljivo raven.
11. „*mesto ustrezanja*“ pomeni mesto, kjer upravljavec objekta za predelavo vode preda predelano vodo naslednjemu akterju v verigi;
12. „*pregrada*“ pomeni vsako sredstvo, vključno s fizičnimi ali procesnimi koraki ali pogoji uporabe, ki zmanjšuje ali preprečuje tveganje za okužbo ljudi, s tem da prepreči stik predelane vode z zaužitim pridelkom in neposredno izpostavljenimi osebami, ali drugo sredstvo, ki na primer zmanjšuje koncentracijo mikroorganizmov v predelani vodi ali preprečuje, da bi ti preživel na zaužitem pridelku;
13. „*dovoljenje*“ pomeni pisno pooblastilo pristojnega organa za proizvodnjo predelane vode za namakanje v kmetijstvu in/ali oskrbo z njo v skladu s to uredbo;
14. „*odgovorna stran*“ pomeni stran, ki opravlja eno ali več dejavnosti v sistemu ponovne uporabe vode, vključno z upravljavcem objekta za predelavo vode, komunalno čistilno napravo, če se ta razlikuje od upravljavca objekta za predelavo vode, ustreznim organom, ki ni imenovani pristojni organ, upravljavcem distribucije predelane vode ali upravljavcem shranjevanja predelane vode;
15. „*sistem za ponovno uporabo vode*“ pomeni vso infrastrukturo in druge tehnične elemente, potrebne za proizvodnjo in uporabo predelane vode ter oskrbo z njo. Vključuje vse elemente od vtoka v komunalno čistilno napravo do mesta, kjer se predelana voda uporabi za namakanje v kmetijstvu, kjer je primerno tudi infrastrukturo za distribucijo in skladiščenje.

Člen 4

Obveznosti upravljalcev objektov za predelavo vode in obveznosti glede kakovosti predelane vode

1. Upravljalci objektov za predelavo vode zagotovijo, da predelana voda, ki je namenjena za namakanje v kmetijstvu, kot je opredeljeno v oddelku 1 Priloge I, na mestu ustrežanja izpolnjuje:
 - (a) minimalne zahteve za kakovost vode iz oddelka 2 Priloge I;
 - (b) vse dodatne pogoje glede kakovosti vode, ki jih je pristojni organ določil v ustreznem dovoljenju v skladu s točkama (c) in (d) člena 6(3).

Po mestu ustrežanja kakovost vode ni več v pristojnosti upravljavca objekta za predelavo vode.

2. Za zagotovitev izpolnjevanja zahtev in pogojev iz odstavka 1 upravljavec objekta za predelavo vode spremlja kakovost vode v skladu z:
 - (a) oddelkom 2 Priloge I;
 - (b) vsemi dodatnimi pogoji glede spremljanja, ki jih je pristojni organ določil v ustreznem dovoljenju v skladu s točkama (c) in (d) člena 6(3).

Člen 5

Obvladovanje tveganja

1. Pristojni organ zagotovi, da je za proizvodnjo predelane vode in oskrbo z njo ter njeno uporabo pripravljen načrt obvladovanja tveganja v zvezi s ponovno uporabo vode.
2. Načrt obvladovanja tveganja v zvezi s ponovno uporabo vode pripravi upravljavec objekta za predelavo vode, druge odgovorne strani in po potrebi končni uporabniki. Odgovorne strani, ki pripravljajo načrt obvladovanja tveganja v zvezi s ponovno uporabo vode, se po potrebi posvetujejo z vsemi drugimi ustreznimi odgovornimi stranmi in končnimi uporabniki.

3. Načrt obvladovanja tveganja v zvezi s ponovno uporabo vode temelji na vseh ključnih elementih upravljanja tveganja, določenih v Prilogi II, in določa odgovornosti za upravljanje tveganja upravljavca objekta za predelavo vode in drugih odgovornih strani. Zajema lahko enega ali več sistemov ponovne uporabe vode.
4. Načrt obvladovanja tveganja v zvezi s ponovno uporabo vode predvsem:
 - (a) v skladu s točko (b) Priloge II določa vse potrebne zahteve za upravljavca objekta za predelavo vode poleg tistih, ki so določene v Prilogi I, da bi dodatno zmanjšal morebitna tveganja pred mestom ustrežanja;
 - (b) opredeljuje nevarnosti, tveganja in ustrezne preventivne in/ali morebitne korektivne ukrepe v skladu s točko (c) Priloge II;
 - (c) opredeljuje dodatne pregrade v sistemu ponovne uporabe vode in določa morebitne dodatne zahteve po mestu ustrežanja, ki so potrebne, da se zagotovi varnost sistema ponovne uporabe vode, vključno s pogoji, povezanimi z distribucijo, shranjevanje in po potrebi uporabo, ter določa strani, odgovorne za izpolnjevanje navedenih zahtev.
5. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 13 v zvezi s spremembo te uredbe, da se ključni elementi obvladovanja tveganja iz Priloge II prilagodijo tehničnemu in znanstvenemu napredku.

Na Komisijo se tudi prenese pooblastilo, da v skladu s členom 13 sprejme delegirane akte o dopolnitvi te uredbe, da določi tehnične specifikacije za ključne elemente obvladovanja tveganja iz Priloge II.

Člen 6

Obveznosti glede dovoljenja za predelano vodo

1. Za vsako proizvodnjo predelane vode, ki je namenjena za namakanje v kmetijstvu iz oddelka 1 Priloge I, in oskrbo z njo je potrebno dovoljenje.
2. Odgovorna stran v sistemu za ponovno uporabo vode, vključno s končnim uporabnikom, kadar je to ustrezno v skladu z nacionalnim pravom, pri pristojnem organu države članice, v kateri deluje objekt za predelavo vode ali v kateri se načrtuje njegovo delovanje, vloži vlogo za izdajo dovoljenja iz odstavka 1 ali za spremembo obstoječega dovoljenja.
3. V dovoljenju so določene obveznosti upravljavca objekta za predelavo vode in morebitnih drugih odgovornih strani, kadar je to ustrezno. Temelji na načrtu obvladovanja tveganja v zvezi s ponovno uporabo vode in med drugim vključuje:
 - (a) razrede kakovosti predelane vode in dovoljeno uporabo v kmetijstvu, za katero je bilo v skladu s Prilogo I za predelano vodo izdano dovoljenje, kraj uporabe, objekt oziroma objekte za predelavo vode in oceno letne količine predelane vode, ki naj bi se proizvedla;
 - (b) pogoje v zvezi z minimalnimi zahtevami za kakovost vode in spremljanje iz oddelka 2 Priloge I;
 - (c) pogoje v zvezi z dodatnimi zahtevami za upravljavca objekta za predelavo vode, določenimi v načrtu obvladovanja tveganja v zvezi s ponovno uporabo vode, če te zahteve obstajajo;
 - (d) morebitne druge pogoje, potrebne za zmanjšanje vseh nesprejemljivih tveganj za zdravje ljudi in živali ali okolje na sprejemljivo raven;
 - (e) obdobje veljavnosti;
 - (f) mesto ustrezanja.

4. V okviru ocenjevanja vloge se pristojni organ posvetuje z drugimi ustreznimi organi in si z njimi izmenjuje ustrezne informacije, zlasti z organi, pristojnimi za vodo in zdravje, če ti niso pristojni organ, in katero koli drugo stranjo, za katero pristojni organ meni, da je ustrezna.
5. Pristojni organ nemudoma sprejme odločitev glede izdaje dovoljenja. Kadar pristojni organ zaradi kompleksnosti vloge za sprejetje odločitve potrebuje več kot 12 mesecev od prejema popolne vloge, vlagatelju sporoči predvideni datum te odločitve.
6. Dovoljenje se redno ponovno preverja in po potrebi posodobi vsaj v naslednjih primerih:
 - (a) znatna sprememba zmogljivosti ali nadgradnja opreme in uvajanje nove opreme ali postopkov;
 - (b) spremembe podnebnih razmer ali drugih pogojev, ki znatno vplivajo na ekološko stanje teles površinske vode.
7. Države članice se lahko odločijo, da se za skladiščenje, distribucijo in uporabo predelane vode izda posebno dovoljenje, da bi se upoštevale dodatne zahteve in pregrade, določene v načrtu obvladovanja tveganja v zvezi s ponovno uporabo vode iz člena 5(4).

Člen 7

Preverjanje skladnosti

1. Pristojni organ preverja skladnost predelane vode s pogoji iz dovoljenja. Preverjanje skladnosti se izvaja z vsemi v nadaljevanju navedenimi sredstvi:
 - (a) pregledi na kraju samem;

- (b) uporabo podatkov o spremljanju, pridobljenih zlasti v skladu s to uredbo;
 - (c) vsemi drugimi ustreznimi sredstvi.
2. V primeru neizpolnjevanja pogojev iz dovoljenja pristojni organ zahteva, da upravljavec objekta za predelavo vode in, če je to ustrezno, druga odgovorna stran, sprejmeta vse potrebne ukrepe za takojšnjo ponovno vzpostavitev skladnosti in o tem nemudoma obvestita zadevne končne uporabnike.
 3. Če neskladnost s pogoji iz dovoljenja povzroča znatno tveganje za okolje ali zdravje ljudi ali živali, upravljavec objekta za predelavo vode ali katera koli druga odgovorna oseba nemudoma začasno prekine vsakršno nadaljnjo oskrbo s predelano vodo, dokler pristojni organ ne odloči, da je bila skladnost ponovno vzpostavljena, na podlagi postopkov, opredeljenih v načrtu obvladovanja tveganja v zvezi s ponovno uporabo vode, v skladu z odstavkom 1 podtočke (a) točke 2.1 oddelka 2 Priloge I.
 4. Če se zgodi incident, ki vpliva na izpolnjevanje pogojev iz dovoljenja, upravljavec objekta za predelavo vode ali katera koli odgovorna stran o tem nemudoma obvesti pristojni organ in druge strani, na katere bi to lahko vplivalo, pri čemer pristojnemu organu sporoči informacije, potrebne za oceno vplivov tega incidenta.
 5. Pristojni organ redno preverja, ali odgovorna stran izpolnjuje ukrepe in naloge, določene v načrtu obvladovanja tveganja v zvezi s ponovno uporabo vode.

Člen 8

Sodelovanje med državami članicami

1. Kadar je ponovna uporaba vode čezmejnega pomena, države članice imenujejo kontaktno točko ali uporabijo obstoječe strukture, vzpostavljene z mednarodnimi sporazumi, za zagotovitev ustreznega sodelovanja s kontaktnimi točkami in pristojnimi organi drugih držav članic. Vloga kontaktnih točk ali obstoječih struktur je, da na zahtevo zagotavljajo pomoč in usklajujejo komunikacijo med pristojnimi organi. Pristojni organi pred izdajo dovoljenja s kontaktno točko v državi članici, v kateri naj bi se predelana voda uporabljala, izmenjajo informacije o pogojih iz člena 6(3). Kontaktne točke predvsem prejemajo in posredujejo prošnje za pomoč.
2. Države članice brez nepotrebnega odlašanja odgovorijo na prošnje za pomoč.

Člen 9

Obveščanje in ozaveščanje

S ponovno uporabo vode se prihranijo vodni viri in na to dejstvo v državah članicah, v katerih se predelana voda uporablja za namakanje v kmetijstvu, opozarjajo splošne kampanje ozaveščanja, ki lahko vključujejo tudi promoviranje koristi varne ponovne uporabe vode. Zadevne države članice lahko izvajajo tudi informacijske kampanje za končne uporabnike, da bi zagotovili optimalno in varno uporabo predelane vode ter s tem visoko raven varovanja zdravja ljudi in živali ter okolja. Države članice lahko takšne informacijske kampanje in kampanje ozaveščanja prilagodijo obsegu ponovne uporabe vode.

Člen 10

Obveščanje javnosti

1. Brez poseganja v direktivi 2003/4/ES in 2007/2/ES države članice, v katerih se predelana voda uporablja za namakanje v kmetijstvu, kakor je opredeljeno v oddelku 1 Priloge I k tej uredbi, zagotovijo, da so javnosti na spletu ali prek drugih sredstev na voljo ustrezne in posodobljene informacije o ponovni uporabi vode. Navedene informacije zajemajo naslednje:
 - (a) količino in kakovost predelane vode, dobavljene v skladu s to uredbo;
 - (b) odstotni delež predelane vode v državi članici, dobavljene v skladu s to uredbo, v primerjavi s skupno količino očiščene komunalne odpadne vode, če so takšni podatki na voljo;
 - (c) dovoljenja, izdana ali spremenjena v skladu s to uredbo, vključno s pogoji, ki so jih pristojni organi določili v skladu s členom 6(3);
 - (d) rezultat preverjanja skladnosti, izvedenega v skladu s členom 7(1);
 - (e) kontaktne točke, imenovane v skladu s členom 8(1).
2. Informacije iz odstavka 1 se posodobijo vsaki dve leti.
3. Države članice zagotovijo, da se odločitev, sprejeta v skladu s členom 2(2), objavi na spletu ali prek drugih sredstev.

Člen 11

Informacije o spremljanju izvajanja

1. Brez poseganja v direktivi 2003/4/ES in 2007/2/ES države članice, v katerih se predelana voda uporablja za namakanje v kmetijstvu, kakor je opredeljeno v oddelku 1 Priloge I k tej uredbi, ob pomoči Evropske agencije za okolje:
 - (a) do ... [šest let po datumu začetka veljavnosti te uredbe] vzpostavijo in objavijo, nato pa vsakih šest let posodobijo zbirko podatkov, ki vsebuje informacije o rezultatih preverjanja skladnosti, izvedenega v skladu s členom 7(1), in druge informacije, ki jih je treba v skladu s členom 10 objaviti na spletu;
 - (b) vzpostavijo, objavijo in nato vsako leto posodobijo zbirko podatkov, ki vsebuje informacije o primerih neskladnosti s pogoji iz dovoljenja, zbrane v skladu s členom 7(1), ter informacije o ukrepih, sprejetih v skladu s členom 7(2) in (3).
2. Države članice zagotovijo, da imajo Komisija, Evropska agencija za okolje ter Evropski center za preprečevanje in obvladovanje bolezni dostop do zbirk podatkov iz odstavka 1.
3. Evropska agencija za okolje v posvetovanju z državami članicami na podlagi podatkov iz odstavka 1 redno ali na zahtevo Komisije pripravi, objavi in posodablja pregled na ravni Unije, ki po potrebi vključuje kazalnike dosežkov, rezultatov in učinkov te uredbe, zemljevide ter poročila držav članic.
4. Komisija lahko z izvedbenimi akti določi podrobna pravila glede oblike in predstavitve informacij, ki jih je treba zagotoviti v skladu z odstavkom 1, ter podrobna pravila glede oblike in predstavitve pregleda na ravni Unije iz odstavka 3. Navedeni izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 14.

5. Komisija v posvetovanju z državami članicami v dveh letih po datumu začetka veljavnosti te uredbe določi smernice, ki bodo v pomoč pri uporabi te uredbe v praksi.

Člen 12

Vrednotenje in pregled

1. Komisija do ... [osem let po datumu začetka veljavnosti te uredbe] opravi vrednotenje te uredbe. Vrednotenje temelji vsaj na naslednjih elementih:
 - (a) izkušnjah, pridobljenih pri izvajanju te uredbe;
 - (b) zbirkah podatkov, ki jih države članice vzpostavijo v skladu s členom 11(1), in pregledu na ravni Unije, ki ga v skladu s členom 11(3) pripravi Evropska agencija za okolje;
 - (c) ustreznih znanstvenih, analitičnih in epidemioloških podatkih;
 - (d) tehničnem in znanstvenem znanju;
 - (e) priporočilih Svetovne zdravstvene organizacije, če so na voljo, ali drugih mednarodnih smernicah ali standardih ISO.
2. Komisija v okviru vrednotenja iz odstavka 1 posebno pozornost nameni naslednjim vidikom:
 - (a) minimalnim zahtevam iz Priloge I;
 - (b) ključnim elementom obvladovanja tveganja iz Priloge II;
 - (c) dodatnim zahtevam, ki so jih pristojni organi določili v skladu s točkama (b) in (c) člena 6(3);
 - (d) vplivom ponovne uporabe vode na okolje ter zdravje ljudi in živali, vključno z vplivi snovi, ki vzbujajo zaskrbljenost.

3. Komisija v okviru vrednotenja iz odstavka 1 oceni izvedljivost:
 - (a) razširitve področja uporabe te uredbe na predelano vodo, namenjeno za druge posebne namene, vključno s ponovno uporabo za industrijske namene;
 - (b) razširitve zahtev iz te uredbe, da bi zajemale posredno uporabo očiščene odpadne vode.
4. Komisija lahko glede na rezultate vrednotenja iz odstavka 1 ali kadar koli bi bilo to potrebno zaradi novih tehničnih in znanstvenih spoznanj, preuči, ali bi bilo treba pregledati minimalne zahteve iz oddelka 2 Priloge I.
5. Komisija po potrebi pripravi zakonodajne predloge za spremembe v skladu s Pogodbo.

Člen 13

Izvajanje prenosa pooblastila

1. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov je preneseno na Komisijo pod pogoji, določenimi v tem členu.
2. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov iz člena 5(5) se prenese na Komisijo za obdobje petih let od datuma začetka veljavnosti te uredbe. Komisija pripravi poročilo o prenosu pooblastila najpozneje devet mesecev pred koncem petletnega obdobja. Prenos pooblastila se samodejno podaljšuje za enako dolga obdobja, razen če Evropski parlament ali Svet nasprotuje temu podaljšanju najpozneje tri mesece pred koncem vsakega obdobja.
3. Prenos pooblastila iz člena 5(5) lahko kadar koli prekliče Evropski parlament ali Svet. S sklepom o preklicu preneha veljati prenos pooblastila iz navedenega sklepa. Sklep začne učinkovati dan po njegovi objavi v *Uradnem listu Evropske unije* ali na poznejši dan, ki je določen v navedenem sklepu. Sklep ne vpliva na veljavnost že veljavnih delegiranih aktov.

4. Komisija se pred sprejetjem delegiranega akta posvetuje s strokovnjaki, ki jih imenujejo države članice, v skladu z načeli, določenimi v Medinstitucionalnem sporazumu z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje.
5. Komisija takoj po sprejetju delegiranega akta o njem sočasno uradno obvesti Evropski parlament in Svet.
6. Delegirani akt, sprejet na podlagi člena 5(5), začne veljati le, če mu niti Evropski parlament niti Svet ne nasprotuje v roku dveh mesecev od uradnega obvestila tema institucijama o navedenem aktu ali če pred iztekom tega roka tako Evropski parlament kot Svet obvestita Komisijo, da mu ne bosta nasprotovala. Ta rok se na pobudo Evropskega parlamenta ali Sveta podaljša za dva meseca.

Člen 14

Postopek v odboru

1. Komisiji pomaga odbor, ustanovljen z Direktivo 2000/60/ES. Ta odbor je odbor v smislu Uredbe (EU) št. 182/2011.
2. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 5 Uredbe (EU) št. 182/2011.

Kadar odbor ne poda mnenja, Komisija osnutka izvedbenega akta ne sprejme in se uporabi tretji pododstavek člena 5(4) Uredbe (EU) št. 182/2011.

Člen 15

Kazni

Države članice določijo pravila o kaznih, ki se uporabljajo za kršitve te uredbe, in sprejmejo vse potrebne ukrepe za zagotovitev, da se te kazni izvajajo. Te kazni morajo biti učinkovite, sorazmerne in odvračilne. Države članice do ... [štiri leta po začetku veljavnosti te uredbe] Komisijo obvestijo o navedenih pravilih in ukrepih, pozneje pa o morebitnih spremembah, ki nanje vplivajo.

Člen 16

Začetek veljavnosti in uporaba

Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Uporablja se od ... [tri leta po datumu začetka veljavnosti te uredbe].

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

UPORABE IN MINIMALNE ZAHTEVE

Oddelek 1: Uporabe predelane vode iz člena 2

Namakanje v kmetijstvu

Namakanje v kmetijstvu pomeni namakanje naslednjih vrst kulturnih rastlin:

- prehrabnih rastlin, ki se zaužijejo surove, kar pomeni kulturne rastline, ki so namenjene za prehrano ljudi in se zaužijejo surove ali nepredelane;
- predelanih prehrabnih rastlin, kar pomeni kulturne rastline, ki so namenjene za prehrano ljudi in se ne zaužijejo surove, ampak po postopku predelave (tj. skuhane, industrijsko predelane);
- neprehrabnih rastlin, kar pomeni kulturne rastline, ki niso namenjene za prehrano ljudi (npr. pašniki, krmne rastline, predivnice, okrasne rastline, semenski posevki, energetske rastline in travna ruša).

Brez poseganja v zadevno zakonodajo Unije na področju okolja in zdravja lahko države članice uporabljajo predelano vodo za druge namene, na primer v industriji, v rekreacijske namene in na področju okolja.

Oddelek 2: Minimalne zahteve

2.1. Minimalne zahteve, ki se uporabljajo za predelano vodo, namenjeno za namakanje v kmetijstvu

Razredi kakovosti predelane vode ter dovoljene uporabe in metode namakanja za vsak razred so določeni v preglednici 1. Minimalne zahteve za kakovost vode so določene v točki (a) preglednice 2. Najmanjša pogostost spremljanja in cilji uspešnosti za spremljanje predelane vode so določeni v točki (b) preglednice 3 (rutinsko spremljanje) in v preglednici 4 (validacijsko spremljanje).

Posamezne kategorije kulturnih rastlin se namakajo s predelano vodo ustreznega najnižjega razreda kakovosti predelane vode, ki je naveden v preglednici 1, razen če se uporabljajo ustrezne dodatne pregrade, predvidene v členu 5(4)(c), s čimer so izpolnjene zahteve glede kakovosti iz preglednice 2. Take dodatne pregrade lahko temeljijo na okvirnem seznamu preventivnih ukrepov iz točke 7 Priloge II ali katerih koli drugih enakovrednih nacionalnih ali mednarodnih standardih, npr. na standardu ISO 16075–2.

Preglednica 1: Razredi kakovosti predelane vode ter dovoljena uporaba v kmetijstvu in metoda namakanja

Najnižji razred kakovosti predelane vode	Kategorija kulturnih rastlin*	Metoda namakanja
A	Vse prehrabne rastline, vključno z gomoljnicami, ki se zaužijejo surove, in prehrabnimi rastlinami, katerih užitni del je v neposrednem stiku s predelano vodo	Vse metode namakanja
B	Prehrabne rastline, ki se zaužijejo surove ter katerih užitni del raste nad tlemi in ni v neposrednem stiku s predelano vodo, predelane prehrabne rastline in neprehrabne rastline, vključno s poljščinami za krmljenje živali za proizvodnjo mleka ali mesa	Vse metode namakanja
C	Prehrabne rastline, ki se zaužijejo surove ter katerih užitni del raste nad tlemi in ni v neposrednem stiku s predelano vodo, predelane prehrabne rastline in neprehrabne rastline, vključno s poljščinami za krmljenje živali za proizvodnjo mleka ali mesa	Kapljično namakanje** ali druga metoda namakanja, pri kateri ne pride do neposrednega stika z užitim delom kulturne rastline
D	Industrijske in energetske rastline ter semenski posevki	Vse metode namakanja***

(*) Če ista vrsta namakane kulturne rastline spada v več kategorij iz preglednice 1, se uporabljajo zahteve za najstrožjo kategorijo.

(**) Kapljično namakanje je sistem za mikronamakanje, ki lahko rastlinam dovaja vodo v obliki kapljic ali šibkih curkov ter vključuje zelo počasno (2–20 litrov/uro) kapljanje vode na tla ali neposredno pod površino tal iz sistema plastičnih cevi z majhnim premerom, ki imajo izhodne odprtine, imenovane kapljalniki.

(***) V primeru metod namakanja, ki posnemajo dež, bi bilo treba posebno pozornost nameniti varovanju zdravja delavcev ali drugih navzočih oseb. V ta namen bi bilo treba uporabiti ustrezne preventivne ukrepe.

(a) Minimalne zahteve za kakovost vode

Preglednica 2: Zahteve glede kakovosti predelane vode za namakanje v kmetijstvu

Kakovostni razred predelane vode	Okvirni cilj tehnologije	Zahteve glede kakovosti				
		<i>E. coli</i> (število/100 ml)	BOD ₅ (mg/l)	Skupne suspendirane trdne snovi (mg/l)	Motnost (NTU)	Drugo
A	Sekundarno čiščenje, filtriranje in dezinfekcija	≤ 10	≤ 10	≤ 10	≤ 5	<i>Legionella</i> spp.: < 1 000 cfu/l, če obstaja nevarnost aerosolizacije <

¹ Direktiva Sveta 91/271/EGS z dne 21. maja 1991 o čiščenju komunalne odpadne vode (UL L 135, 30.5.1991, str. 40).

Predelana voda se šteje za skladno z zahtevami iz preglednice 2, če meritve izpolnjujejo vsa naslednja merila:

- 90 % ali več vzorcev ne presega navedenih vrednosti za bakteriji *E. coli* in *Legionella* spp. ter črevesne ogorčice. Nobena vrednost vzorcev ne sme presegati najvišje meje odstopanja za eno logaritemsko enoto od navedene vrednosti za bakteriji *E. coli* in *Legionella* ter 100 % navedene vrednosti za črevesne ogorčice;
- 90 % ali več vzorcev ne presega navedenih vrednosti za BOD₅, skupne suspendirane trdne snovi in motnost v razredu A. Nobena vrednost vzorcev ne sme presegati najvišje meje odstopanja, ki je 100 % navedene vrednosti.

(b) Minimalne zahteve za spremljanje

Upravljalci objektov za predelavo vode izvajajo rutinsko spremljanje, s katerim preverjajo, ali predelana voda izpolnjuje minimalne zahteve za kakovost vode iz točke (a). Rutinsko spremljanje je vključeno v postopke preverjanja sistema za ponovno uporabo vode.

Vzorci, ki se uporabijo za preverjanje skladnosti z mikrobiološkimi parametri na mestu ustrežanja, se odvzamejo v skladu s standardom EN ISO 19458 ali katerim koli drugim nacionalnim ali mednarodnim standardom, ki zagotavlja enakovredno kakovost.

Preglednica 3: Najmanjša pogostost rutinskega spremljanja predelane vode za namakanje v kmetijstvu

Razred kakovosti predelane vode	<i>E. coli</i>	BOD ₅	Skupne suspendirane trdne snovi	Motnost	<i>Legionella</i> spp.: (če je ustrezno)	Črevesne ogorčice (če je ustrezno)
A	Enkrat na teden	Enkrat na teden	Enkrat na teden	Stalno	Dvakrat na mesec	Dvakrat na mesec ali pa pogostost določi upravljavec objekta za predelavo vode glede na št. jajčec v odpadni vodi, ki se dovaja v objekt za predelavo vode
B	Enkrat na teden	V skladu z Direktivo 91/271/EGS (Priloga I, oddelek D)	V skladu z Direktivo 91/271/EGS (Priloga I, oddelek D)	–		
C	Dvakrat na mesec			–		
D	Dvakrat na mesec			–		

Validacijsko spremljanje je treba izvesti pred začetkom delovanja novega objekta za predelavo vode.

Objekti za predelavo vode, ki na dan začetka veljavnosti te uredbe že delujejo in izpolnjujejo zahteve glede kakovosti predelane vode iz preglednice 2 v Prilogi I, so izvzeti iz te obveznosti glede validacijskega spremljanja.

Validacijsko spremljanje je treba izvesti v vseh primerih, ko se oprema nadgradi in kadar se uvede nova oprema ali postopki.

Validacijsko spremljanje se izvede za najstrožji razred kakovosti predelane vode, tj. razred A, da se oceni, ali so cilji uspešnosti (zmanjšanje $\log_{10}$) doseženi. Validacijsko spremljanje vključuje spremljanje indikatorskih mikroorganizmov, povezanih s posamezno skupino patogenov (bakterije, virusi in protozoji). Izbrani indikatorski mikroorganizmi so *E. coli* za patogene bakterije, F-specifični kolifagi, somatski kolifagi ali kolifagi za patogene viruse ter spore *Clostridium perfringens* ali bakterije, ki tvorijo spore in zmanjšujejo sulfate, za protozoje. Cilji uspešnosti (zmanjšanje $\log_{10}$) za validacijsko spremljanje za izbrane indikatorske mikroorganizme so določeni v preglednici 4 in morajo biti doseženi na mestu ustrežanja, pri čemer se upoštevajo koncentracije v neobdelani odpadni vodi, ki vstopa v komunalno čistilno napravo. Cilje uspešnosti bi morale doseči ali preseči vsaj 90 % validacijskih vzorcev.

Če biološki kazalnik v neobdelani odpadni vodi ni navzoč v zadostni količini, da bi dosegli zmanjšanje $\log_{10}$, odsotnost tega biološkega kazalnika v predelani vodi pomeni, da so validacijske zahteve izpolnjene. Doseganje cilja uspešnosti se lahko ugotovi z analitičnim nadzorom, s seštevanjem dosežkov, pripisanih posameznim fazam čiščenja na podlagi znanstvenih dognanj za standardne uveljavljene procese, kot so objavljeni podatki iz poročil o preskusih, študije primerov itd., ali na podlagi laboratorijskih preskusov v nadzorovanih pogojih za inovativno čiščenje.

Preglednica 4: Validacijsko spremljanje predelane vode za namakanje v kmetijstvu

Razred kakovosti predelane vode	Indikatorski mikroorganizmi (*)	Cilji uspešnosti za verigo čiščenja (zmanjšanje log ₁₀)
A	<i>E. coli</i>	≥ 5,0
	Kolifagi skupaj/F-specifični kolifagi/somatski kolifagi/kolifagi (**)	≥ 6,0
	Spore <i>Clostridium perfringens</i> /bakterije, ki tvorijo spore in zmanjšujejo sulfate (***)	≥ 4.0 (v primeru spor <i>Clostridium perfringens</i>) ≥ 5.0 (v primeru bakterij, ki tvorijo spore in zmanjšujejo sulfate)

(*) Za namene validacijskega spremljanja se namesto predlaganih indikatorskih mikroorganizmov lahko uporabijo tudi referenčni patogeni mikroorganizmi *Campylobacter*, rotavirus in *Cryptosporidium*. V tem primeru se uporabijo naslednji cilji uspešnosti (zmanjšanje log₁₀): *Campylobacter* (≥ 5,0), rotavirus (≥ 6,0) in *Cryptosporidium* (≥ 5,0).

(**) Kazalnik „Kolifagi skupaj“ je izbran kot najprimernejši kazalnik za viruse. Če pa analiza kolifagov skupaj ni izvedljiva, je treba analizirati vsaj enega od njih (F-specifične ali somatske kolifage).

(***) Spore *Clostridium perfringens* so izbrane kot najprimernejši kazalnik za protozoje. Druga možnost pa so bakterije, ki tvorijo spore in zmanjšujejo sulfate, če koncentracija spor *Clostridium perfringens* ne omogoča potrditve zahtevanega zmanjšanja log₁₀.

Metode analize za spremljanje se potrdijo in dokumentirajo v skladu s standardom EN ISO/IEC-17025 ali drugimi nacionalnimi ali mednarodnimi standardi, ki zagotavljajo enako kakovost.

(a) Ključni elementi obvladovanja tveganja

Obvladovanje tveganja zajema proaktivno prepoznavanje in obvladovanje tveganj, da se zagotovi varna uporaba predelane vode in gospodarjenje z njo brez tveganj za zdravje ljudi in živali ter za okolje. V ta namen se na podlagi naslednjih elementov pripravi načrt obvladovanja tveganja v zvezi s ponovno uporabo vode:

1. Opis celotnega sistema za ponovno uporabo vode od vstopa odpadne vode v komunalno čistilno napravo do mesta uporabe, vključno z viri odpadne vode, fazami in tehnologijami čiščenja v objektu za predelavo vode, infrastrukturo za oskrbo, distribucijo in shranjevanje, predvideno uporabo, krajem in obdobjem uporabe (npr. začasna ali ad hoc uporaba), metodami namakanja, vrsto kulturne rastline, drugimi viri vode, če so predvideni mešani viri, ter količinami predelane vode, ki bodo dobavljene.
2. Oprelitev strani, vključenih v sistem za ponovno uporabo vode, in njihovih nalog. Jasno se določijo in dodelijo vloge in naloge vseh zadevnih strani.
3. Oprelitev morebitnih nevarnosti, zlasti prisotnosti onesnaževal in patogenov, ter tveganj za nevarne dogodke, kot so neuspešno čiščenje vode, nenamerna uhajanja ali kontaminacija v opisanem sistemu ponovne uporabe vode.
4. Oprelitev ogroženih okolij in populacij ter načinov izpostavljenosti opredeljenim morebitnim nevarnostim, pri čemer se upoštevajo posebni okoljski dejavniki, kot so lokalna hidrogeologija, topologija, tekstura tal in ekologija, pa tudi dejavniki, povezani z vrsto kulturnih rastlin ter kmetijskimi in namakalnimi praksami. Upoštevati je treba tudi ugotovitve o morebitnih nepopravljivih ali dolgoročnih negativnih vplivih dejavnosti predelovanja vode na okolje in zdravje ter jih podpreti z znanstvenimi dokazi.

5. Ocena okoljskih tveganj ter tveganj za zdravje ljudi in živali, pri čemer se upoštevajo narava opredeljenih morebitnih nevarnosti, trajanje predvidenih uporab, opredeljena okolja in populacije, ki jih ogroža izpostavljenost navedenim nevarnostim, resnost morebitnih učinkov teh nevarnosti, ob upoštevanju previdnostnega načela, ter vsa ustrezna zakonodaja Unije in nacionalna zakonodaja, smernice in minimalne zahteve v zvezi z živili, krmo in varnostjo delavcev. Ocena tveganja bi lahko temeljila na pregledu razpoložljivih znanstvenih študij in podatkov.

Ocena tveganja vsebuje naslednje elemente:

- (a) oceno okoljskih tveganj, vključno z vsemi naslednjimi elementi:
 - (i) potrditvijo narave nevarnosti, po potrebi vključno s predvideno ravno brez učinka;
 - (ii) oceno morebitnega razpona izpostavljenosti;
 - (iii) opredelitvijo tveganja;
- (b) oceno tveganj za zdravje ljudi in živali, vključno z vsemi naslednjimi elementi:
 - (i) potrditvijo narave nevarnosti, po potrebi vključno z razmerjem med odmerkom in odzivom;
 - (ii) oceno morebitnega razpona odmerka ali izpostavljenosti;
 - (iii) opredelitvijo tveganja.

Pri oceni tveganja se lahko uporabi kvalitativni ali semikvantitativni pristop. Kvantitativna ocena tveganja se uporabi, kadar je na voljo dovolj podpornih podatkov ali pri projektih s potencialno visokim tveganjem za okolje ali zdravje ljudi.

Pri oceni tveganja se upoštevajo vsaj naslednje zahteve in obveznosti:

- (a) zahteva, da se v skladu z Direktivo Sveta 91/676/EGS zmanjša in prepreči onesnaževanje vode z nitrati²⁹;
- (b) obveznost, da zavarovana območja pitne vode izpolnjujejo zahteve iz Direktive Sveta 98/83/ES³⁰;
- (c) zahteva, da se dosežejo okoljski cilji iz Direktive 2000/60/ES Evropskega parlamenta in Sveta³¹;
- (d) zahteva, da se v skladu z Direktivo 2006/118/ES Evropskega parlamenta in Sveta prepreči onesnaževanje podzemne vode³²;
- (e) zahteva, da se dosežejo okoljski standardi kakovosti za prednostne snovi in nekatera druga onesnaževala iz Direktive 2008/105/ES Evropskega parlamenta in Sveta³³;
- (f) zahteva, da se dosežejo okoljski standardi kakovosti za onesnaževala, ki vzbujajo zaskrbljenost na nacionalni ravni (tj. posebna onesnaževala povodij), iz Direktive 2000/60/ES;

²⁹ Direktiva Sveta 91/676/EGS z dne 12. decembra 1991 o varstvu voda pred onesnaževanjem z nitrati iz kmetijskih virov (UL L 375, 31.12.1991, str. 1–8).

³⁰ Direktiva Sveta 98/83/ES z dne 3. novembra 1998 o kakovosti vode, namenjene za prehrano ljudi (UL L 330, 5.12.1998, str. 32).

³¹ Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2000/60/ES z dne 23. oktobra 2000 o določitvi okvira za ukrepe Skupnosti na področju vodne politike (UL L 327, 22.12.2000, str. 1).

³² Direktiva 2006/118/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2006 o varstvu podzemne vode pred onesnaževanjem in poslabšanjem (UL L 372, 27.12.2006, str. 19).

³³ Direktiva 2008/105/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2008 o okoljskih standardih kakovosti na področju vodne politike, spremembi in poznejši razveljavitvi direktiv Sveta 82/176/EGS, 83/513/EGS, 84/156/EGS, 84/491/EGS, 86/280/EGS ter spremembi Direktive 2000/60/ES Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 348, 24.12.2008, str. 84).

- (g) zahteva, da se dosežejo standardi kakovosti za kopalne vode iz Direktive 2006/7/ES Evropskega parlamenta in Sveta³⁴;
- (h) zahteve iz Direktive Sveta 86/278/EGS glede varstva okolja, zlasti tal, kadar se blato iz čistilnih naprav uporablja v kmetijstvu³⁵;
- (i) zahteve glede higiene živil iz Uredbe (ES) št. 852/2004 Evropskega parlamenta in Sveta³⁶ ter smernice iz Obvestila Komisije o smernicah za odpravljanje mikrobioloških tveganj pri svežem sadju in zelenjavi v primarni proizvodnji z dobro higieno;
- (j) zahteve glede higiene krme iz Uredbe (ES) št. 183/2005 Evropskega parlamenta in Sveta³⁷;
- (k) zahteva, da se izpolnijo ustrezna mikrobiološka merila iz Uredbe Komisije (ES) št. 2073/2005³⁸;
- (l) zahteve glede mejnih vrednosti nekaterih onesnaževal v živilih iz Uredbe Komisije (ES) št. 1881/2006³⁹;

³⁴ Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2006/7/ES z dne 15. februarja 2006 o upravljanju kakovosti kopalnih voda in razveljavitvi Direktive 76/160/EGS (UL L 64, 4.3.2006, str. 37).

³⁵ Direktiva Sveta 86/278/EGS z dne 12. junija 1986 o varstvu okolja, zlasti tal, kadar se blato iz čistilnih naprav uporablja v kmetijstvu (UL L 181, 4.7.1986, str. 6).

³⁶ Uredba (ES) št. 852/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2004 o higieni živil (UL L 139, 30.4.2004, str. 1).

³⁷ Uredba Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 183/2005 z dne 12. januarja 2005 o zahtevah glede higiene krme (UL L 35, 8.2.2005, str. 1).

³⁸ Uredba Komisije (ES) št. 2073/2005 z dne 15. novembra 2005 o mikrobioloških merilih za živila (UL L 338, 22.12.2005, str. 1).

³⁹ Uredba Komisije (ES) št. 1881/2006 z dne 19. decembra 2006 o določitvi mejnih vrednosti nekaterih onesnaževal v živilih (UL L 364, 20.12.2006, str. 5).

- (m) zahteve glede mejnih vrednosti ostankov pesticidov v ali na hrani in krmi iz Uredbe (ES) št. 396/2005 Evropskega parlamenta in Sveta⁴⁰;
- (n) zahteve glede zdravja živali iz Uredbe (ES) št. 1069/2009 Evropskega parlamenta in Sveta⁴¹ ter Uredbe Komisije (ES) št. 142/2011⁴².

(b) Pogoji v zvezi z dodatnimi zahtevami

6. Preučitev uvedbe zahtev za kakovost vode in spremljanje, ki bi bile strožje od zahtev iz Priloge I in/ali bi jih dopolnjevale, kadar je to potrebno in primerno za zagotovitev ustreznega varovanja okolja ter zdravja ljudi in živali, zlasti kadar obstajajo jasni znanstveni dokazi, da so tveganja povezana s predelano vodo in ne z drugimi viri.

Glede na rezultate ocene tveganja iz točke 5 se lahko take dodatne zahteve nanašajo zlasti na:

- (a) težke kovine;
- (b) pesticide;

⁴⁰ Uredba Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 396/2005 z dne 23. februarja 2005 o mejnih vrednostih ostankov pesticidov v ali na hrani in krmi rastlinskega in živalskega izvora ter o spremembi Direktive Sveta 91/414/EGS (UL L 70, 16.3.2005, str. 1).

⁴¹ Uredba (ES) št. 1069/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. oktobra 2009 o določitvi zdravstvenih pravil za živalske stranske proizvode in pridobljene proizvode, ki niso namenjeni prehrani ljudi, ter razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1774/2002 (Uredba o živalskih stranskih proizvodih) (UL L 300, 14.11.2009, str. 1).

⁴² Uredba Komisije (EU) št. 142/2011 z dne 25. februarja 2011 o izvajanju Uredbe (ES) št. 1069/2009 Evropskega parlamenta in Sveta o določitvi zdravstvenih pravil za živalske stranske proizvode in pridobljene proizvode, ki niso namenjeni prehrani ljudi, ter o izvajanju Direktive Sveta 97/78/ES glede nekaterih vzorcev in predmetov, ki so izvzeti iz veterinarskih pregledov na meji v skladu z navedeno direktivo (Besedilo velja za EGP) (UL L 54, 26.2.2011, str. 1).

- (c) stranske proizvode dezinfekcije;
- (d) farmacevtske izdelke;
- (e) druge snovi, ki vzbujajo zaskrbljenost, vključno z mikroonesnaževali in mikroplastiko;
- (f) protimikrobno odpornost.

(c) Preventivni ukrepi

7. Opredelitev preventivnih ukrepov, ki so že vzpostavljeni ali bi jih bilo treba sprejeti za omejitev tveganj, da bi bilo mogoče učinkovito obvladovati vsa opredeljena tveganja. Posebno pozornost bi bilo treba nameniti vodnim telesom, ki se uporabljajo za odvzem vode, namenjene za prehrano ljudi, in ustreznim vodovarstvenim območjem.

Taki preventivni ukrepi lahko vključujejo:

- (a) nadzor dostopa;
- (b) dodatne ukrepe za dezinfekcijo ali odstranjevanje onesnaževal;
- (c) posebno namakalno tehnologijo, ki zmanjšuje tveganje nastajanja aerosolov (npr. kapljično namakanje);
- (d) posebne zahteve za namakanje z razprševanjem (npr. največja hitrost vetra, razdalje med razpršilniki in občutljivimi območji);
- (e) posebne zahteve za kmetijske površine (npr. naklon zemljišča, nasičenost tal z vodo, kraška območja);
- (f) spodbujanje odmiranja patogenov pred spravilom pridelka;

- (g) določitev najmanjših varnostnih razdalj (npr. od površinskih voda, vključno z viri, namenjenimi živinoreji, ali od dejavnosti, kot so akvakultura, ribogojstvo, gojenje lupinarjev, plavanje in druge vodne dejavnosti);
- (h) oznake na mestih namakanja z navedbo, da se uporablja predelana voda, ki ni primerna za pitje.

Posebni preventivni ukrepi, ki so lahko pomembni, so navedeni v preglednici 1.

Preglednica 1: Posebni preventivni ukrepi

Razred kakovosti predelane vode	Posebni preventivni ukrepi
A	- Prašiči ne smejo biti izpostavljeni krmi, ki je bila namakana s predelano vodo, razen če je na voljo dovolj podatkov, ki kažejo, da je mogoče obvladovati tveganja za posamezen primer.
B	- Prepoved pobiranja mokrih pridelkov, ki so bili namakani, ali odpadlih pridelkov. - Krave mlekarice v laktaciji naj se ne pasejo, dokler pašnik ni suh. - Krmo je treba pred pakiranjem posušiti ali silirati. - Prašiči ne smejo biti izpostavljeni krmi, ki je bila namakana s predelano vodo, razen če je na voljo dovolj podatkov, ki kažejo, da je mogoče obvladovati tveganja za posamezen primer. 1.
C	- Prepoved pobiranja mokrih pridelkov, ki so bili namakani, ali odpadlih pridelkov. - Pašne živali naj se pet dni po zadnjem namakanju ne pasejo. - Krmo je treba pred pakiranjem posušiti ali silirati. - Prašiči ne smejo biti izpostavljeni krmi, ki se je namakala s predelano vodo, razen če je na voljo dovolj podatkov, ki kažejo, da je mogoče obvladovati tveganja za posamezen primer. 2.
D	- Prepoved pobiranja mokrih pridelkov, ki so bili namakani, ali odpadlih pridelkov.

8. Vzpostavitev ustreznih sistemov in postopkov za nadzor kakovosti, vključno s spremljanjem ustreznih parametrov za predelano vodo, ter ustreznih programov vzdrževanja opreme.

Priporočljivo je, da upravljavec objekta za predelavo vode vzpostavi in vzdržuje sistem upravljanja kakovosti, certificiran v skladu z ISO 9001 ali enakovrednim standardom.

9. Vzpostavitev sistemov za spremljanje stanja okolja, da se zagotovijo povratne informacije, pridobljene s spremljanjem, ter ustrezna potrditev in dokumentacija vseh procesov in postopkov.

10. Vzpostavitev ustreznega sistema za obvladovanje incidentov in izrednih razmer, vključno s postopki za ustrezno obveščanje vseh zadevnih strani o takšnih dogodkih, ter redno posodabljanje načrta za odzivanje na izredne razmere.

Države članice bi lahko uporabile obstoječe mednarodne smernice ali standarde, kot so smernice ISO 20426:2018 za ocenjevanje in obvladovanje tveganja za zdravje, povezanega s ponovno uporabo vode, ki ni namenjena pitju, in smernice ISO 16075:2015 za uporabo očiščene odpadne vode za namakanje, ali druge enakovredne standarde, sprejete na mednarodni ravni, ali smernice Svetovne zdravstvene organizacije⁴³ kot instrumente za sistematično ugotavljanje nevarnosti ter ocenjevanje in obvladovanje tveganj na podlagi prednostnega pristopa, ki se uporablja za celotno verigo (od čiščenja komunalne odpadne vode za ponovno uporabo do distribucije in uporabe za namakanje v kmetijstvu ter nadzora učinkov), in ocene tveganja na kraju samem.

11. Zagotovitev, da so med različnimi akterji vzpostavljeni mehanizmi za usklajevanje, da bi zagotovili varno proizvodnjo in uporabo predelane vode.

⁴³ https://www.who.int/water_sanitation_health/publications/gsuweg2/en/
https://www.who.int/water_sanitation_health/publications/ssp-manual/en/